

BESLISSING VAN DE LEIDEND AMBTENAAR
(Artikel 143, § 1, 2 en 3 van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994)

Betreft: **dh. A...**
 XXXX
 XXXX XXXX
 RIZIV-nr.: 6XXXXXXX XXX
 Orthopedisten – groep I + IV Orthopedie en orthopedische zolen

 en

 B...
 XXXX
 XXXX XXXX
 KBO-nr.: XXXX.XXX.XXX

 BRS/N/2024/15

Gelet op het onderzoek uitgevoerd door de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle naar de verstrekkingen die door dh. A... aan de verplichte ziekteverzekering werden aangerekend;

Gelet op de resultaten van dat onderzoek die zijn gebundeld in het dossier 2022-XXXXXX-C-XX-XXX-00013 en dat door de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle werd neergelegd;

Gelet op het proces-verbaal van vaststelling van 06/11/2023, opgesteld lastens dh. A..., ter kennisgeving aangeboden aan dh. A...en B... via de aangetekende brieven opgestuurd op 06/11/2023;

Gelet op de ter post aangetekende brief van 12/03/2025 waarin de synthesesnota met gevalsbespreking aan dh. A...en B... ter kennisgeving werd aangeboden, waarin hen werd verzocht zich schriftelijk te verantwoorden;

Gelet op de artikelen 73*bis*, 142, 143, 156, 157 en 164 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994 (hierna ook "GVU-wet" genoemd).

1 GEFORMULEERDE TENLASTELEGGING

1.1 Tenlastelegging “niet-conforme verstrekkingen”

Reglementaire documenten die de terugbetaling toelaten van de geneeskundige verstrekkingen, op te stellen of te laten opstellen, af te leveren of te laten afleveren, wanneer de verstrekkingen niet voldoen aan de voorwaarden bepaald in deze wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, in haar uitvoeringsbesluiten en verordeningen, in de overeenkomsten en akkoorden afgesloten krachtens deze zelfde wet.

Inbreuk beoogd in artikel 73bis, 2°, van de GVVU-wet, gecoördineerd op 14 juli 1994.

Wettelijke en/of reglementaire basis voor de tenlastelegging (ten tijde van de inbreuk)

Artikel 73bis, 2° van de GVVU-wet:

“Onverminderd eventuele straf- en/of tuchtrechtelijke vervolging, en onafgezien van de bepalingen uit de overeenkomsten of verbintenissen bedoeld in Titel III, is het de zorgverleners en gelijkgestelden verboden, op straffe van de maatregelen voorzien in artikel 142, § 1 :

...

2° hogervermelde reglementaire documenten op te stellen, te laten opstellen, af te leveren of te laten afleveren wanneer de verstrekkingen niet voldoen aan de voorwaarden bepaald in deze wet, in haar uitvoeringsbesluiten en verordeningen, in de overeenkomsten en akkoorden afgesloten krachtens deze zelfde wet en/of verstrekkingen bedoeld in artikel 34 voor te schrijven gedurende een tijdelijke of definitieve periode van verbod tot uitoefening van het beroep;”

Bijlage bij het koninklijk besluit van 14 september 1984 tot vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.

HOOFDSTUK VI. BRILLEN EN ANDERE OOGPROTHESEN, HOORTOESTELLEN, BANDEN, ORTHOPEDISCHE TOESTELLEN EN ANDERE PROTHESEN

Art. 29. § 1. Worden geacht in de bevoegdheid van de orthopedisten (T) te vallen

B. ONDERSTE LEDEMATEN

b) Enkel en onderbeen

Hoofdgroep II : Enkel en onderbeen

Prefab

697071 697082 Behandeling met een orthese van een fractuur van de botstructuren van voet en/of onderbeen of de toestand na hechting van een volledige achillespeesruptuur. De orthese bestaat uit een voetsegment, een onderbeensegment en een loopzool T 432,99

Ten laste gelegde verstrekkingen

Codenummer (CNK,...) van de verstrekking	Rubriek	Korte omschrijving van de verstrekking	Sleutelletter en coëfficiënt	Inwerkingtreding code-omschrijving-sleutelletter-coëfficiënt	Aantal ten laste gelegde verstrekkingen	Aantal effectief ten laste gelegde verstrekkingen
697071	N70	Behandeling met een orthese van een fractuur van de botstructuren van voet en/of onderbeen of de toestand na hechting van een volledige achillespeesruptuur. De orthese bestaat uit een voetsegment, een onderbeensegment en een loopzool	T 432,99	01/09/2004	14	14
				Totaal	14	14

Er wordt een verschilregel toegepast met volgende prestatie:

Codenummer (CNK,...) van de verstrekking	Rubriek	Korte omschrijving van de verstrekking	Sleutelletter en coëfficiënt	Inwerkingtreding code-omschrijving-sleutelletter-coëfficiënt
646995	N70	Enkeltoestel, hard, met of zonder scharnieren	T 105,45	01/02/1997

Conclusie

De tenlastelegging heeft betrekking op 14 verzekerden voor 14 verstrekkingen 697071, voor prestatiedata van 4/2/2021 tot en met 27/10/2022 en ontvangstdata bij de VI van 11/2/2021 tot en met 14/11/2022, voor een onverschuldigd bedrag (differentieel met verstrekking 646995) van € 4.496,35.

Codenr. Verstrekkings TLL	Sleutelletter en coëfficiënt	Omschrijving	Datum van inwerkingtreding
697071	T 432,99	Behandeling met een orthese van een fractuur van de botstructuren van voet en/of onderbeen of de toestand na hechting van een volledige achillespeesruptuur. De orthese bestaat uit een voetsegment, een onderbeensegment en een loopzool	01-09-2004
Verschilregel met :			
646995	T 105,45	Enkeltoestel, hard, met of zonder scharnieren	01-02-1997

Het betreft dezelfde tenlastelegging als in het dossier 2018-XXXXXX-C-XX-XXX-00003.

2 VERWEERSCHRIFT

Met de ter post aangetekende brieven van 12/03/2025 werd de synthesesnota met gevalsbespreking overgemaakt aan dhr. A... en B.... Er werd hen gevraagd schriftelijke verweermiddelen mee te delen.

Er werden geen schriftelijke verweermiddelen ontvangen.

3 **BEOORDELING**

Uit het administratief onderzoek blijkt dat de verstrekkingen 697071-697082 ten onrechte werden aangerekend.

Gezien de reglementaire basis is de inbreuk duidelijk:

Het aanrekenen van verstrekkingen 697071 – 697082 (*Behandeling met een orthese van een fractuur van de botstructuren van voet en/of onderbeen of de toestand na hechting van een volledige achillespeesruptuur. De orthese bestaat uit een voetsegment, een onderbeensegment en een loopzool T 432,99*), bij verzekerden zonder de indicaties: fractuur van de botstructuren van voet en/of onderbeen of de toestand na hechting van een volledige achillespeesruptuur.

Bijkomende informatie ter verduidelijking :

De volgende indicaties voldoen niet aan de in de nomenclatuur beschreven indicaties voor aanrekening van 697071 :

- Een partiële achillespeesruptuur
- Een osteotomie
- Een diabetesvoet

De aanrekeningen van de orthopedische ingrepen, gipsen en beeldvorming werden opgevraagd tot drie maanden voorafgaand aan de verstrekking Walker Boot. Hieruit werd een selectie gemaakt van verstrekkingen Walker Boot die niet voldoen aan de indicaties vermeld in de nomenclatuur.

Ter staving werden de voorschriften van deze niet-conforme verstrekkingen opgevraagd en nagekeken.

De tenlastelegging komt op basis van het administratief onderzoek bewezen voor en wordt weerhouden.

In dat verband kan ook verwezen worden naar de rechtspraak van de Kamer van eerste aanleg van 21 december 2015:

“(...) Zorgverleners mogen de nomenclatuur niet naar hun hand zetten onder het mom van een teleologische interpretatie (RvSt, arrest nr 130208 d.d. 9.4.2004), noch interpreteren bij analogie (vergelijkend met andere beroepen of disciplines), noch "doelgericht", "creatief" of "evolutief" interpreteren of naar billijkheid.

Evenmin als de zorgverstrekker heeft de rechterlijke macht de bevoegdheid om te appreciëren welke medische handelingen volgens de meest recente stand van de wetenschap al dan niet best in aanmerking moeten komen voor terugbetaling. Indien de zorgverstrekker van oordeel is dat de nomenclatuur voorbijgestreefd is, komt het hem niet toe deze naast zich neer te leggen: hij dient de nodige initiatieven te nemen om de bevoegde instantie (zie supra: 4.1.5) er toe aan te zetten de nomenclatuur te actualiseren (RvS, arrest NR. 149700 D.D. 3.10.2005).

4212 In concreto:

In de nomenclatuur is niet nader bepaald wat verstaan moet worden onder "fractuur". Dit betekent evenwel niet dat daaruit volgt dat de gebruikte begrippen en de omschrijving van de inbreuk onduidelijk zouden zijn en niet beantwoorden aan het legaliteitsbeginsel. Dit betekent evenmin dat de zorgverlener dan maar zelf naar goeddunken één of andere interpretatie mag geven aan het begrip. Het begrip "fractuur" dient door de zorgverleners te worden opgevat in zijn gewone taalkundige betekenis.

Op bvb. de website <http://www.orthopedie.nl/botbreuken/> wordt volgende uitleg gegeven (die ook elders kan worden terug gevonden):

botbreuken (botfracturen)

Een botbreuk heet in het medisch jargon ook wel fractuur. Fractuur betekent dus letterlijk 'breuk'. Elk bot in het lichaam kan breken als de op het bot inwerkende krachten de elasticiteit van het bot overstijgen.

Opvallend is dat een bot veel beter bestand is tegen een langzaam inwerkende kracht dan tegen een plotselinge geweldsinwerking.

Hoe ontstaat een botbreuk :

We onderscheiden botbreuken door een adequate geweldsinwerking en door zwakte van het bot. Een botbreuk door adequate geweldsinwerking is bijvoorbeeld door een auto-ongeval, een val van de fiets of door voetballetsel door een tackle.

Bij zwakte van het bot, kan een botbreuk al door een relatief klein letsel ontstaan. Bekende voorbeelden hiervan zijn:

- Osteoporose (botontkalking) geeft frequent wervelbreuken en gebroken heupen.
- Gezwollen en uitzaaiingen van gezwellen in botten, geven een zwakkere plek die sneller kan breken (dit noemen we een pathologische fractuur)

Een bijzondere botbreuk is de stressfractuur. Deze ontstaat bij militairen en duursporters. Door continue zware belasting ontstaan haarscheuren in de botten. Meestal van de middenvoetsbeentjes, soms ook van de onderbenen en heupen.

Diagnosestelling bij fracturen

Normaliter weet u meteen of u een bot gebroken heeft. U kunt het horen knappen of een krakend geluid horen. Het gebied rond de fractuur wordt gevoelig en zwelt op. Een ledemaat kan vervormd zijn en een deel van uw bot kan zelfs door de huid naar buiten steken. Artsen maken meestal een 10/14 röntgenfoto om de diagnose met zekerheid vast te stellen. Stressfracturen zijn moeilijker te diagnosticeren omdat deze soms niet te zien zijn op röntgenfoto's. Echter, er is meestal pijn, gevoeligheid en lichte zwelling.

Types fracturen (zie plaatje)

Onderscheiden kunnen worden:

- eenvoudige fracturen of fracturen met meerdere delen (communitieve fracturen);
- gesloten fracturen met een intacte huid;
- open fracturen waarbij een wond aanwezig is (gecompliceerde fracturen) en waarbij soms zelfs het bot door de huid steekt.

Specifieke fracturen zijn:

- Kruislingse fractuur: De richting van de fractuur staat loodrecht op de lengte-as van het bot.
- Greenstick fractuur: Fractuur aan één zijde van het bot wat een buiging in het bot veroorzaakt. Zoals de naam al aangeeft is dit een fractuur die alleen bij kinderen voorkomt. Hun bot is nog zo buigzaam dat het net is als een twijgje dat niet breekt maar buigt.
- Verbrijzeling: Een fractuur welke resulteert in 3 of meer botfragmenten.
- Groeischijf breuk (epifysiolysis): ook deze komt alleen bij kinderen in de groei voor. Belangrijk hierbij is de kans dat er stoornissen in de botgroei optreden wanneer deze groeischijf teveel beschadigd is of de stand van de breuk niet goed is.

Verweerder stelt dat een operatieve fractuur in de medische literatuur ook osteotomie wordt genoemd en dat één der oorzaken van fracturen iatrogeen kan zijn, met name door een heilkundige ingreep.

Verweerder verliest hierbij uit het oog dat in het gebruikelijke taalgebruik (en trouwens ook in het medische taalgebruik) de woorden "fractuur" en "iatrogeen" een uitgesproken negatieve connotatie hebben. Beiden zijn het **ongewilde** gevolg van een negatieve gebeurtenis of een gezondheids- of lichaamsstoornis, zoals bvb. osteoporose (bij een breuk) of het **ongewenste** gevolg of **nadelig** effect van medische handelingen (iatrogeen).

Het is niet omdat bij een osteotomie een bot wordt doorgenomen /doorgesneden (met een botzaag of beitel), dat er sprake is van een gelijkstelling met een fractuur. Een analogische (uitbreidende)

interpretatie, waarbij niet door de regelgever beoogde gedragingen of situaties onder het toepassingsgebied worden gebracht, is ontoelaatbaar (Jan Vermeir, Ceci n'est pas une prothèse, Soc. Kron. 2011, 255)".¹

4 **CONCLUSIE**

De aangehouden feiten werden vastgesteld in het proces-verbaal van vaststelling van 06/11/2023 door een beëdigd ambtenaar en houden een miskenning in van de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994.

De bepalingen van de nomenclatuur zijn van openbare orde en moeten dus strikt worden toegepast. Dat wil zeggen dat ze moeten worden toegepast zonder enige toevoeging of weglating, gesteund op een eigen persoonlijke interpretatie, omwille van zogenaamde billijkheidsgronden, sociale overwegingen en/of het belang en comfort van de patiënt.²

Van iedere zorgverlener wordt verwacht dat deze voldoende kennis heeft van de vigerende bepalingen. Het gaat hier vooral over het hebben van voldoende kennis van de nomenclatuurcodes die specifiek tot het beroepsdomein van die zorgverlener behoren. De zorgverlener treedt ter zake op als een medewerker van een openbare dienst en is steeds persoonlijk verantwoordelijk voor de correcte aanrekening van prestaties aan de verplichte ziekteverzekering.³

Ten opzichte van een zorgverlener die zich niet gedraagt of voegt naar de wettelijke en reglementaire bepalingen van de verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, kunnen steeds de maatregelen opgelegd worden zoals bepaald in artikel 142 van de GVVU-wet. Bedrieglijk opzet is niet vereist. Goede trouw en/of de onwetendheid van een zorgverlener, sluiten de toepassing van de wet niet uit.⁴ Een administratieve geldboete kan zelfs worden opgelegd in geval van een louter administratieve vergissing, onachtzaamheid, slordigheid of onwetendheid.

De inbreuken op de bepalingen van de nomenclatuur zijn zogenaamd technische inbreuken. Het bewijs wordt geleverd op grond van de overtreding van het voorschrift zelf, met dien verstande dat de inbreuk evenwel niet kan worden toegerekend aan de betrokken zorgverlener wanneer overmacht, onoverwinnelijke dwaling of een andere schulduitsluitingsgrond wordt aangetoond, minstens niet ongeloofwaardig is.⁵ Dat laatste is in de voorliggende zaak evenwel niet het geval.

Gelet op het beperkte budget van de ziekteverzekering is elke zorgverlener er zelf mee verantwoordelijk voor dat dit correct wordt aangewend.

¹ De beslissing van de Kamer van eerste aanleg is te raadplegen op www.riziv.be → "Professionals" → "Info voor allen" → "Rechtspraak over inbreuken".

² cf. een noot onder het arrest van het Arbeidshof te Bergen d.d. 13 december 1995, gepubliceerd in het *Informatieblad van het RIZIV* 1996/3, blz. 365 e.v.; Arbeidshof Luik 14 oktober 2011, AR 2010/AL/650, *Informatieblad van het RIZIV* 2011, afl. 3, 329.

³ vgl. Arbitragehof 30 oktober 2001, nr. 133/2001, B.6.1.; Arbitragehof 30 januari 2002, nr. 26/2002, B.7.; Arbitragehof 12 juni 2002, nr. 98/2002, B.5.2. en B.5.3.; Arbitragehof 12 februari 2003, nr. 23/2003, B.13 en B.14.

⁴ J. BEULS, "De zorgverlener administratief gesanctioneerd: het verbod om tegemoet te komen in de kosten van de geneeskundige verstrekkingen" in A. PRIMIS, B. DE RUYVER, E. GULDIX en 1. VANSWEEVELT (red.) *Recht en gezondheidszorg*, Gent, Myns en Breesch, 1999, 66.

⁵ Naar analogie: Cass. 27 september 2005, P.05.0371.N/1; http://www.riziv.fgov.be/SiteCollectionDocuments/rechtspraak_kvb_cardioloog_20150630_1.pdf.pdf; Kamer van Beroep 30 juni 2015, NB-032-05, https://www.riziv.fgov.be/SiteCollectionDocuments/rechtspraak_kvb_cardioloog_20150630_1.pdf.pdf.

Er wordt een administratieve geldboete opgelegd.

Er wordt voor wat betreft de omvang van de administratieve geldboete (naast hetgeen in dit punt van de beslissing is voormeld) rekening gehouden met :

- De ernst van de feiten (aanrekenen van de voormelde niet-conforme prestaties, terwijl de indicaties niet voldeden aan de in de nomenclatuur (nummer 697071) omschreven indicaties voor een bedrag van € 4.496,35, na het toepassen van de verschilregel met nomenclatuurnummer 646995);
- De verstoring van de goede werking van de verplichte ziekteverzekering;
- Dat er in het kader van een vorige controle (2018-XXXXXX-C-XX-XXX-00003; zie ook punt 2.3 in de synthesesnota) reeds werd gewezen op de verkeerde aanrekening van nomenclatuurnummer 697071 indachtig de door dit nummer omschreven toepasselijke indicaties. Betrokkene moest dus op de hoogte zijn van de toepasselijke reglementering en diende daarover opmerkzamer te handelen.

Anderzijds wordt bij het bepalen van de omvang van de administratieve geldboete, in het voordeel van de zorgverlener, rekening gehouden het feit dat er werd overgaan tot de volledige terugbetaling van het ten laste gelegde bedrag.

Aldus wordt besloten om aan dhr. A...een administratieve geldboete op te leggen. Deze bedraagt 150 % van de waarde van de verstrekkingen die ten onrechte aan de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging werden aangerekend, zijnde € 6.744,52. Hiervan wordt 2/3den, zijnde € 4.496,35, effectief opgelegd en 1/3de, zijnde, € 2.248,17, met uitstel opgelegd en dit gedurende een termijn van drie jaar.

Het uitstel wordt krachtens artikel 157, § 1 van de GVVU-wet van rechtswege herroepen wanneer de zorgverlener wordt veroordeeld vanwege een nieuwe inbreuk, bedoeld in artikel 73bis, gepleegd gedurende de proeftermijn. Dat moet de zorgverlener ertoe aanzetten om de reglementering in de toekomst correct na te leven.

OM DIE REDENEN,

Gelet op de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994,

NA ER OVER BERAADSLAAGD TE HEBBEN,

De Leidend ambtenaar van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle:

- Stelt vast dat de in dit dossier ten laste gelegde feiten, die zijn vastgesteld in het proces-verbaal van vaststelling van 06/11/2023, naar genoegen van recht bewezen zijn en houdt ze dus aan;
- Stelt vast dat de ten laste gelegde feiten een inbreuk zijn op artikel 73bis, 2° van de GVVU-wet;
- Veroordeelt dhr. A... en B..., overeenkomstig artikel 142, § 1, 2° van de GVVU-wet in samenhang gelezen met artikel 164, tweede lid van de GVVU-wet, hoofdelijk tot de terugbetaling van de waarde van de verstrekkingen die ten onrechte aan de verzekering voor geneeskundige verzorging werden ten laste gelegd, zijnde € 4.496,35; stelt vast dat dat bedrag op 02/01/2024 al volledig vrijwillig werd terugbetaald aan het RIZIV;

- Legt, overeenkomstig artikel 142, § 1, 2° van de GVVU-wet, in samenhang gelezen met artikel 157, § 1 van de GVVU-wet, aan dhr. A... een administratieve geldboete op van 150 % van de waarde van de verstrekkingen die ten onrechte aan de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging werden aangerekend, zijnde € 6.744,52, waarvan 2/3den, zijnde € 4.496,35, effectief en 1/3de, zijnde, € 2.248,17, met uitstel gedurende een termijn van drie jaar.

Dhr. A... moet het bedrag van € 4.496,35, ten titel van effectieve administratieve geldboete, betalen door overschrijving op het rekeningnummer IBAN: BE56 6790 0197 7988 / BIC: PCHQBEBB van het RIZIV, binnen de dertig dagen te rekenen vanaf de kennisgeving van de beslissing. Bij gebrek aan betaling binnen die termijn, brengen de nog verschuldigde sommen van rechtswege interesten op tegen de wettelijke rentevoet in sociale zaken zoals voorzien in artikel 2, § 3, van de wet van 5 mei 1865 betreffende de lening, te rekenen vanaf het verstrijken van die termijn.

Aldus beslist te Brussel.

De Leidend ambtenaar,

Dr. Philip Tavernier
Arts-directeur-generaal

Digitaal ondertekend door
Philip Tavernier (Signature)
Datum: 19/06/2025 17:23:54